

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНСКА УПРАВА КУЛА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДУ
Број: 012-400-80/2020
Датум: 15. септембар 2020. године
КУЛА

У П У Т С Т В О
ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ КУЛА ЗА 2021. ГОДИНУ
СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ

Кула, септембар 2020. године

На основу члана 31. став 1. тачка 2. подтачка 1., члана 36. став 3 и члана 40. Законом о буџетском систему (Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019 и 72/19), затим Упутства Министарства финансија за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2021. годину и пројекција за 2022. и 2023. годину и Ревидиране Фискалне стратегије за 2020. годину са пројекцијама за 2021. и 2022. годину, Одељење за финансије и привреду Општинске управе општине Кула доставља Вам Упутство за припрему нацрта одлуке о буџету општине Кула за 2021. годину са пројекцијама за 2022. и 2023. годину.

ПРАВНИ ОСНОВ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему. Рокови за доношење Фискалне стратегије и достављање Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти, уређени су чланом 31. Закона о буџетском систему, односно буџетским календаром. На основу члана 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије по добијању Фискалне стратегије, доставља Упутство за припрему нацрта буџета локалне власти и обавештава директне и индиректне кориснике буџетских средстава о основним економским претпоставкама и смерницама за припрему буџета.

Чланом 41. Закона о буџетском систему дефинисано је да су индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

У погледу садржине и прилога предлога финансијског плана директних корисника средстава буџета локалне власти сходно се примењују одредбе члана 37. овог закона.

Упутство за припрему Нацрта одлуке о буџету општине Кула за 2021. са пројекцијама за 2022. и 2023. годину садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смернице за припрему Нацрта одлуке о буџету Општине Кула за 2021. и наредне две године;
- 2) опис планиране политике локалне власти;
- 3) процену прихода и примања као и расхода и издатака за буџетску и наредне две фискалне године;
- 4) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног и индиректног корисника средстава буџета локалне власти за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године ;
- 5) смернице за припрему средњорочних планова директних и индиректних корисника средстава буџета локалних власти;
- 6) поступак и динамику припреме буџета локалне власти и предлога финансијских планова директних и индиректних корисника средстава буџета локалне власти;
- 7) начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета локалне власти;
- 8) начин на који ће се исказати програмске информације

1) ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ КУЛА ЗА 2021. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ

Економске претпоставке и смернице преузете су из претходне године односно из Ревидиране Фискалне стратегије за 2020. годину са пројекцијама за 2021. и 2022. годину, обзиром да Фискална стратегија за 2021. годину са пројекцијама за 2022. и 2023. годину још није објављена од стране надлежног органа.

Имајућу у виду да се предлог финансијског плана саставља пре усвајања Фискалне стратегије за годину на коју се процес припреме буџета односи оквир за његову израду подразумева разматрање информација које су кориснику већ расположиве, а то су:

- финансијски план претходне године;
- план и/или програм очекиваних пословних активности (програм рада) и динамика њиховог извршења;
- преглед пословних активности - дугорочни, односно капитални пројекти који су започети у претходном периоду, а реализоваће се и у наредном планском периоду;
- преглед планираних прилично извесних промена пословних активности по врсти и/или обиму;
- параметри предвиђени у претходној Фискалној стратегији који се односе на пројекције две фискалне године (конкретно 2021. и 2022. годину), а које улазе у будући плански период односно циклус буџетирања;
- смернице и параметри предвиђени упутством за припрему нацрта буџета за 2020. годину, односно упутство из претходног трогодишњег буџетског циклуса.

Правци фискалне политике у 2021. години (из Упутства за 2021. годину)

Слично као и цела светска привреда и Србија се суочава са ризицима и неизвесностима услед епидемије коронавируса. Пад спољне тражње, али и предузете мере у оквиру борбе за заштиту здравља људи праћене и увођењем ванредног стања неминовно су се одразиле на економску активност у свим привредним секторима. Предузете економске мере које су имале за циљ очување производних капацитета привреде, одржање животног стандарда становништва и обезбеђивање довољне ликвидности значајно су помогле да се ублажи непосредна економска штета од овог шока и створе услови за бржи опоравак домаће привреде. Такође, умерени опоравак економија наших најзначајних спољнотрговинских партнера предвиђен за наредну годину позитивно ће се одразити и на домаћу привреду те под утицајем ових фактора **раст БДП Србије се у 2021. години пројектује на 6%**. На основу присутних ниских инфлаторних притисака и смањене агрегатне тражње као и узимајући у обзир кретања цена на међународном тржишту добара и услуга, очекује се да ће инфлација до краја 2020. и током 2021. године остати ниска и стабилна и наставиће да се креће ближе доњој граници дозвољеног одступања од циља.

Табела 1. *Основне макроекономске претпоставке за 2021. годину*

	2020.	2021.
БДП, млрд РСД	5507,6	5989,73
Стопа номиналног раста БДП, %	1,8	8,8
Стопе реалног раста БДП, %	-1,8	6,0
Инфлација, просек периода, %	1,5	1,8

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2020. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2021. години од **8,8%**). Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају **дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање**, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекују приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07–Трансфери од других нивоа власти, 08–Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09–Примања од продаје нефинансијске имовине, **могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по том основу.**

НАПОМЕНА: Обзиром да се доношење Фискалне стратегије очекује у наредном периоду, уколико се догоди да дође до одступања у величинама наведених параметара, у даљем поступку припреме буџета наведене пројекције макроекономских показатеља биће усаглашене. У складу са истим, корисници буџетских средстава биће благовремено обавештени како би извршили неопходне корекције у предлозима финансијских планова за 2021. и наредне две године.

2) ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ОПШТИНЕ КУЛА ЗА ПЕРИОД 2021.-2023. ГОДИНЕ

У периоду од 2021. до 2023. године Општина Кула ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом Републике Србије и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којим се регулише ова област.

Сходно томе, Општина ће наставити са пословима:

- урбанизма и просторног планирања;
- изградње и одржавања локалне комуналне и саобраћајне инфраструктуре;
- обављања комуналних послова, као што су прикупљање и одношење смећа, управљање отпадним водама, водоснабдевање и др.;
- одржавања и изградње јавне расвете;
- вођења бриге о зеленим површинама, локалним парковима и објектима за рекреацију;
- заштита животне средине;
- организације културних и спортских активности и манифестација;
- обезбеђивање услова за рад локалних установа у култури и спорту;
- вођења политике локалног економског развоја;
- опорезивања, финансијског управљања и буџетирања;
- пружање осталих услуга грађанима и привреди у складу са Законом.

У складу са уставно-правним поретком земље, општина Кула ће обављати поверене и пренесене послове из области:

- државне управе;
- социјалне заштите;
- здравствене заштите;
- предшколског, основног и средњег образовања;
- екологије и очувања животне средине.
- рада инспекцијских служби и сл.

3) ПРОЦЕНА ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2021. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ

На основу примене одредби **Закона о финансирању локалне самоуправе**, последњих измена пореских закона, у складу са подацима о реализацији прихода у претходним годинама, планираним приходима и примањима из Одлуке о буџету Општине Кула за 2020. годину и оствареним приходима и примањима у периоду јануар-јун 2020. године, као и параметрима датим у Фискалној стратегији за 2020. са пројекцијама за 2021. и 2022. годину, израђена је пројекција буџетских прихода и примања.

У наредној табели је приказано очекивано кретање буџетских прихода и примања.

Табела 2. Пројекција обима и структуре буџетских прихода у периоду од 2021.-2023. године

Ред. бр.	Економска класификација	Врсте прихода и примања	2021	2022	2023
	711000	ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ			
1	711110	Порез на зараде	416,000,000.00	428,500,000.00	441,400,000.00
2	711120	Порез на приходе од самосталних делатности	35,000,000.00	36,100,000.00	37,200,000.00
3	711190	Порез на друге приходе	39,000,000.00	40,200,000.00	41,400,000.00
		Укупно 711000:	490,000,000.00	504,800,000.00	520,000,000.00
	713000	ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ			
4	713120	Порез на имовину	220,000,000.00	226,600,000.00	233,400,000.00
5	713310	Порез на наслеђе и поклон	11,000,000.00	11,300,000.00	11,600,000.00
6	713420	Порез на капиталне трансакције	60,000,000.00	61,800,000.00	63,700,000.00
		Укупно 713000:	291,000,000.00	299,700,000.00	308,700,000.00
	714000	ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ			
7	714510	Порези, таксе и накнаде на моторна возила	18,000,000.00	18,500,000.00	19,100,000.00
8	714540	Накнаде за коришћење добара од општег интереса	100,000.00	100,000.00	100,000.00
9	714550	Концесионе накнаде и боравишне таксе	100,000.00	100,000.00	100,000.00
10	714560	Општинске и градске накнаде	20,516,000.00	21,100,000.00	21,700,000.00
11	714590	Накнаде за коришћење општинских путева и улица	500,000.00	500,000.00	500,000.00
		Укупно 714000:	39,216,000.00	40,300,000.00	41,500,000.00
	716000	ДРУГИ ПОРЕЗИ			
12	716110	Комунална такса на фирму	25,000,000.00	25,800,000.00	26,600,000.00
		Укупно 716000:	25,000,000.00	25,800,000.00	26,600,000.00
	733000	ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ			
13	733150	Текући трансфери од др. нивоа власти у корист нивоа општина	212,204,000.00	218,600,000.00	225,200,000.00
14	733250	Капитални трансф. од др. нивоа власти у корист нивоа општина	510,000.00	0.00	0.00
		Укупно 733000:	212,714,000.00	218,600,000.00	225,200,000.00
	741000	ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ			
15	741150	Камате на средства консолидованог рачуна трезора општина	2,500,000.00	2,600,000.00	2,700,000.00
16	741520	Накнада за коришћење шумског и пољопривредног земљишта	80,940,000.00	83,400,000.00	85,900,000.00
17	741530	Накнада за коришћење простора и грађевинског земљишта	3,000,000.00	3,100,000.00	3,200,000.00
		Укупно 741000:	86,440,000.00	89,100,000.00	91,800,000.00
	742000	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА			
18	742120	Приходи од продаје доб. и усл. или закупа од стране тржишних орган. у корист нивоа републике	500,000.00	500,000.00	500,000.00
19	742150	Приходи од продаје доб. и усл. или	40,000,000.00	41,200,000.00	42,400,000.00

		закупа од стране тржишних орган. у корист нивоа општина			
20	742250	Таксе у корист нивоа општина	6,000,000.00	6,200,000.00	6,400,000.00
21	742350	Приходи општинских орг. од споредне продаје доб. и усл. које врше државне нетржишне јединице	100,000.00	100,000.00	100,000.00
		Укупно 742000:	46,600,000.00	48,000,000.00	49,400,000.00
	743000	НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ			
22	743320	Приходи од новч. казни за прекршаје у корист нивоа републике	9,500,000.00	9,800,000.00	10,100,000.00
23	743350	Приходи од новч. казни за прекршаје у корист нивоа општина	1,500,000.00	1,500,000.00	1,500,000.00
24	743920	Остале новчане казне, пенали и приходи од одузете имовинске користи у корист нивоа републике	200,000.00	200,000.00	200,000.00
		Укупно 743000:	11,200,000.00	11,500,000.00	11,800,000.00
	745000	МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ			
25	745150	Мешовити и неодређени приходи у корист нивоа општина	10,000,000.00	10,300,000.00	10,600,000.00
		Укупно 745000:	10,000,000.00	10,300,000.00	10,600,000.00
		Укупно класа 7:	1,212,170,000.00	1,248,100,000.00	1,285,600,000.00
	841000	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗЕМЉИШТА			
26	841150	Примања од продаје земљишта у корист нивоа општина	30,000,000.00		
		Укупно 841000:	30,000,000.00	0.00	0.00
		Укупно класа 8:	30,000,000.00	0.00	0.00
		Класа 7 и 8	1,242,170,000.00	1,248,100,000.00	1,285,600,000.00

4) ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА БУЏЕТСКУ ГОДИНУ, СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА НАРЕДНЕ ДВЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

Предлози финансијских планова буџетских корисника за 2021. годину попуњавају се на основу достављеног обима средстава од стране Одељења за финансије. Од буџетских корисника се очекује да одговорно и у складу са својим потребама, као и могућностима укупног буџетског оквира, делотворно распореде предложени обим средстава по **програмима, програмским активностима и пројектима**. Приликом планирања буџета, сви буџетски корисници су дужни да се придржавају начела рационалности и штедње. У оквиру ограничених средстава, буџетски корисници као приоритет треба да планирају законске и уговорене обавезе (плате, накнаде, закључене уговоре, преузете обавезе и сл.)

У складу са чланом 40. Закона о буџетском систему, Одељење за финансије и привреду је одредило трогодишње лимите за све буџетске кориснике који представљају највиши износ предлога финансијских планова. Сви буџетски корисници су у обавези да се придржавају утврђених лимита приликом израде предлога финансијских планова. **Уколико одређени лимит није довољан за реализацију планираних програма и активности за 2021. годину, буџетски корисник подноси Захтев за додатна средства са детаљним писменим образложењем и извором финансирања из кога ће се финансирати додатне активности.** О захтевима за додатним средствима одлучује

Општинско веће на предлог Одељења за финансије. У предстојећој табели дат је трогодишњи обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године:

Табела 3. – Лимити укупних расхода и издатака по корисницима за период 2021.– 2023. године

КОРИСНИК	2021	2022	2023
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ	21,568,000.00	22,220,000.00	22,880,000.00
УКУПНО РАЗДЕО 1	21,568,000.00	22,220,000.00	22,880,000.00
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ	13,955,000.00	14,370,000.00	14,800,000.00
УКУПНО РАЗДЕО 2	13,955,000.00	14,370,000.00	14,800,000.00
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ	3,110,000.00	3,200,000.00	3,300,000.00
УКУПНО РАЗДЕО 3	3,110,000.00	3,200,000.00	3,300,000.00
ОПШТИНСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО	1,920,000.00	1,980,000.00	2,040,000.00
УКУПНО РАЗДЕО 4	1,920,000.00	1,980,000.00	2,040,000.00
ОПШТИНСКА УПРАВА			
Функционисање локалне самоуправе и градских општина	236,057,000.00	212,510,000.00	219,560,000.00
Сервисирање јавног дуга	66,400,000.00	68,390,000.00	70,440,000.00
Функционисање националних савета националних мањина	1,250,000.00	1,290,000.00	1,330,000.00
Текућа буџетска резерва	20,000,000.00	20,000,000.00	20,000,000.00
Стална буџетска резерва	3,000,000.00	3,000,000.00	3,000,000.00
Управљање у ванредним ситуацијама	600,000.00	620,000.00	640,000.00
Функционисање месних заједница	41,431,000.00	42,670,000.00	43,960,000.00
МЗ "ГОРЊИ ГРАД" КУЛА	6,538,000.00	6,730,000.00	6,940,000.00
МЗ "ДОЊИ ГРАД" КУЛА	3,260,000.00	3,360,000.00	3,460,000.00
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ЦРВЕНКА	4,594,000.00	4,730,000.00	4,870,000.00
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА СИВАЦ	10,550,000.00	10,870,000.00	11,190,000.00
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА РУСКИ КРСТУР	6,257,000.00	6,440,000.00	6,640,000.00
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА КРУШЧИЋ	4,626,000.00	4,760,000.00	4,910,000.00
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ЛИПАР	3,678,000.00	3,790,000.00	3,900,000.00
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА НОВА ЦРВЕНКА	1,928,000.00	1,990,000.00	2,050,000.00
Програм 1. СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	6,300,000.00	6,490,000.00	6,680,000.00
Програм 2. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	158,150,000.00	162,890,000.00	167,780,000.00
Програм 3. ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	13,700,000.00	14,110,000.00	14,530,000.00
Програм 4. РАЗВОЈ ТУРИЗМА	18,964,000.00	19,530,000.00	20,120,000.00
ОПШТИНСКА УПРАВА - конкурс	1,800,000.00	1,850,000.00	1,910,000.00
ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ КУЛА	17,164,000.00	17,680,000.00	18,210,000.00
Програм 5. ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	84,940,000.00	87,490,000.00	90,110,000.00
Програм 6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	20,516,000.00	21,130,000.00	21,770,000.00
Програм 7. ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	33,640,000.00	34,650,000.00	35,690,000.00
Програм 8. ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ	189,584,000.00	195,270,000.00	201,130,000.00
ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "БАМБИ"	189,584,000.00	195,270,000.00	201,130,000.00
Програм 9. ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	91,857,000.00	94,620,000.00	97,480,000.00
ОШ "ИСА БАЈИЋ" Кула	11,090,000.00	11,420,000.00	11,770,000.00
ОШ "ПЕТЕФИ БРИГАДА" Кула	18,331,000.00	18,880,000.00	19,450,000.00

ОШ "ВУК КАРАЏИЋ" Црвенка	24,394,000.00	25,130,000.00	25,880,000.00
ОШ "20. ОКТОБАР" Сивац	16,340,000.00	16,830,000.00	17,340,000.00
ОШ "ПЕТРО КУЗМЈАК" Р. Крстур	7,876,000.00	8,110,000.00	8,360,000.00
ОШ "ВЕЉКО ВЛАХОВИЋ" Крушчић	5,426,000.00	5,590,000.00	5,760,000.00
ОШ "НИКОЛА ТЕСЛА" Липар	5,133,000.00	5,290,000.00	5,450,000.00
МУЗИЧКА ШКОЛА Кула	3,267,000.00	3,370,000.00	3,470,000.00
ПРОГРАМ 10. СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	35,401,000.00	36,450,000.00	37,570,000.00
ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКА ШКОЛА Кула	11,053,000.00	11,380,000.00	11,730,000.00
СТШ "МИХАЈЛО ПУПИН" Кула	9,925,000.00	10,220,000.00	10,530,000.00
СРЕДЊА СТРУЧНА ШКОЛА Црвенка	7,819,000.00	8,050,000.00	8,300,000.00
ГИМНАЗИЈА "ПЕТРО КУЗМЈАК" Р. Крстур	6,604,000.00	6,800,000.00	7,010,000.00
Програм 11. СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА	81,475,000.00	83,920,000.00	86,440,000.00
ОПШТИНСКА УПРАВА	64,314,000.00	66,240,000.00	68,230,000.00
Центар са социјални рад Кула	17,161,000.00	17,680,000.00	18,210,000.00
Програм 12. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	5,400,000.00	5,560,000.00	5,730,000.00
ОПШТИНСКА УПРАВА	1,400,000.00	1,440,000.00	1,490,000.00
Дом здравља Кула	4,000,000.00	4,120,000.00	4,240,000.00
Програм 13. РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	64,143,000.00	66,070,000.00	68,050,000.00
ОПШТИНСКА УПРАВА	15,200,000.00	15,660,000.00	16,130,000.00
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА	16,414,000.00	16,910,000.00	17,410,000.00
КУЛТУРНИ ЦЕНТАР КУЛА	9,286,000.00	9,560,000.00	9,850,000.00
ДОМ КУЛТУРЕ ЦРВЕНКА	6,690,000.00	6,890,000.00	7,100,000.00
ДОМ КУЛТУРЕ СИВАЦ	7,696,000.00	7,930,000.00	8,160,000.00
ДОМ КУЛТУРЕ РУСКИ КРСТУР	8,857,000.00	9,120,000.00	9,400,000.00
Програм 14. РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	28,809,000.00	29,670,000.00	30,570,000.00
ОПШТИНСКА УПРАВА	20,000,000.00	20,600,000.00	21,220,000.00
СПОРТСКИ ЦЕНТАР "ЦРВЕНКА"	8,809,000.00	9,070,000.00	9,350,000.00
УКУПНО РАЗДЕО 5:	1,171,617,000.00	1,206,330,000.00	1,242,580,000.00
УКУПНА БУЏЕТСКА СРЕДСТВА:	1,242,170,000.00	1,248,100,000.00	1,285,600,000.00

5) СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ ПЛАНОВА КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА

Планирање расположивих средстава - очекиваних прихода и примања треба вршити разграничено, односно по сваком извору финансирања појединачно. Потреба објективног, тачније крајње рестриктивног планирања прихода и примања односи се пре свега за извор 01 - Приходи из буџета. **Планирање прихода и примања из других извора треба вршити само ако је њихов прилив прилично изванредан.** Ово из разлога што промене апропријација из извора различитих од извора 01 не подлежу ограничењима, дакле могу се мењати током године, било у смислу повећања постојећих апропријација, било у смислу отварања нових.

При изради предлога финансијског плана пре свега, треба поћи од планирања средстава по основу већ закључених донаторских уговора, а потом планирати нова донаторска средства само уколико су она сасвим извесна.

Израда предлога финансијског плана, у делу планирања расхода и издатака спроводи се у складу са економском класификацијом, **на 4. нивоу аналитике расхода и издатака** према структури утврђеној **Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски**

систем("Сл. гласник Републике Србије", бр. 16/2016 ... 84/19). Нарочито скрећемо пажњу да је због реалног, истинитог и суштински исправног планирања активности свих корисника буџета општине Кула потребно да се у буџетском захтеву **ставке расхода детаљно писмено образложе**, како би буџет општине за 2021. и наредне две године био усклађен са поменутиим Правилником и Контним планом.

Планирање расхода за запослене (економска класификација 41)

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су у складу са:

- Плате запослених у јавном сектору уређене су **Законом о систему плата запослених у јавном сектору** („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17, 95/18 и 86/19).
- **Законом о платама у државним органима и јавним службама** („Сл.гл.РС”, бр. 62/2006 - ...113/17- др. закон);
- **Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима** („Сл.гл.РС”; бр. 44/08-пречишћен текст, 2/2012, 113/17-др. закон и 23/18, 95/18-др. закон и 86/19-др.закон).
- Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у **предшколским установама и другим јавним службама (установе културе)** примењује се **Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама** („Службени гласник РС.,бр.44/01... 86/19-др. закон);
- Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се **основице према закључцима Владе Републике Србије**;
- **Средства за плате се планирају на бази постојећег, а не систематизованог броја запослених**;
- Посебно указујемо на примену одредбе члана 27е Закона о буџетском систему према којој предшколске установе и установе културе нису изузете, **односно за ново запошљавање у предшколским установама и установама културе подносе се захтеви за ново запошљавање**;
- **Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2021. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде**;
- Средства за решавање смањења броја запослених треба преbacити са економских класификација 411 и 412 на економску класификацију 414.

Корисници у предлогу финансијског плана у 2021. години могу планирати масу средстава потребну за исплату **дванаест месечних плата** запослених тако да масу средстава за исплату плата планирају **на нивоу исплаћених плата у 2020. години**.

За средстава која су потребна за исплату **отпремнина** потребно је навести планирани број запослених односно **сачинити списак запослених који ће у току 2021. године остварити право на отпремнину и исказати потребу у средствима за исплату отпремнине**.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2021. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) **осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2021. години и новчаних честитки за децу запослених**.

Износ средстава за **јубиларне награде** мора се прецизно и одговорно планирати код свих буџетских корисника. У образложењу је потребно навести **списак запослених који ће у 2021. години остварити право на јубиларну награду** као и потребне износе.

Такође, у 2021. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Планирање осталих расхода на економским класификацијама 42, 45, 48

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2021. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта **Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама** („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17 и 91/19).

- Средства за сталне трошкове (економска класификација 421) планирати на основу шестомесечног извршења у 2020. години и очекиваног нивоа извршења ових расхода до краја године, **увећано за пројектовану инфлацију за 2021. годину - 1,5%**.
- У циљу економичног и ефикасног управљања јавним средствима, а полазећи од ***Извештаја о ревизији сврсисходности-Оправданост формирања комисија и других сталних и привремених радних тела у јавном сектору***, неопходно је да се преиспита оправданост формираних комисија и других радних тела, као и потреба оснивања нових, осим оних предвиђених законом. Такође, приликом оснивања комисија и других радних тела потребно је да се јасно дефинишу **циљ и задатак, број чланова, рок извршења задатака, висина накнаде, резултат рада комисије, начин извештавања о раду, начин контроле њиховог рада, као и да се успостави јединствена и свеобухватна евиденција о комисијама и другим радним телима**.
- У оквиру субвенција (група конта 45) неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције имајући у виду мере фискалне консолидације које подразумевају смањење субвенција. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.
- Удружења грађана подносе своје предлоге након расписивања јавног конкурса за финансирање или суфинансирање програма и пројеката из области културе, спорта, друштвеног и хуманитарног рада (економска класификација 481)
- Новчане казне и пенали по решењу судова (економска класификација 483) могу се повећавати само смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Планирање издатака за капиталне пројекте (економска класификација 51)

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама **Уредбе о управљању капиталним пројектима** („Службени гласник РС”, бр. 51/19).

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници исказују као издатке за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), **којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције, којима се обезбеђује одржавање објекта на задовољавајућем нивоу употребљивости, који се изводе у циљу спречавања оштећења која настају употребом објекта или опреме и којима се не увећава њихову инвестициона вредност, планирају на апропријацији**

економске класификације 425 – Текуће поправке и одржавање, док средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.), треба да планирају на контима групе 51, 52 и 54. Капитално одржавање је одржавање које осигурава одрживост резултата, исхода и ефеката капиталних пројеката и доприноси продужетку очекиваног употребног века добра и повећава његову вредност.

Капитални пројекти се односе на:

- изградњу (куповину) зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
- унапређење односно капитално одржавање постојећих зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу;
- обезбеђивање земљишта;
- пројектно планирање које је саставни део пројекта;
- набавку опреме и машина и другу нефинансијску имовину.

Набавка административне опреме и других основних средстава за редован рад који се не сматрају капиталним инвестицијама у смислу вишегодишњих пројеката, потребно је планирати уз максималне уштеде само за набавку неопходних средстава за рад. Приликом планирања потребно је информисати се о свим алтернативним изворима финансирања као што су конкурси и фондови међународних организација, републичких органа и других донатора.

Капиталним пројектима се увећава имовина јединице локалне самоуправе путем изградње и капиталног одржавања грађевинских објеката, инфраструктуре и улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину.

Капитални пројекат садржи све неопходне активности са потребним ресурсима које се планирају и реализују током целог пројектног циклуса у складу са **јасно дефинисаним циљевима и резултатима пројекта**, а у циљу постизања одрживе и дугорочне употребне вредности за пројектом идентификовану групу корисника.

Капитални пројекат мора представљати функционалну целину са дугорочном (преко годину дана) употребном вредношћу по завршетку његове реализације.

Капитално одржавање је одржавање које осигурава одрживост резултата, исхода и ефеката капиталних пројеката и доприноси продужетку очекиваног употребног века добра и повећава његову вредност.

У складу са Законом о буџетском систему капитални издаци се исказују за три године у општем делу Одлуке о буџету локалне власти, без обзира да ли се капитални пројекти уговарају фазно по годинама или корисник преузима обавезе по уговору који захтева плаћање у више година.

У складу са чланом 54. Закона о буџетском систему буџетски корисници могу преузети обавезе по уговору који се односи на капиталне издатке и захтева плаћање у више година под условом да пре покретања поступка јавне набавке за преузимање обавеза по уговору за капиталне пројекте прибаве сагласност надлежног органа и дужни су да такву обавезу укључе у финансијски план у години у којој обавеза доспева у износу обавезе за ту годину и планирају по годинама у оквиру лимита на свом разделу.

6) ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КУЛА ЗА 2021. ГОДИНУ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ОПШТИНЕ КУЛА

У складу са буџетским календаром (Закон о буџетском систему, члан 31, став 2) дефинисани су следећи рокови у процесу припреме буџета и финансијских планова:

- (1) **1. август** - локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему **нацрта буџета локалне власти;**
- (2) **1. септембар** - директни корисници средстава буџета локалне власти достављају **предлог финансијског плана** локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи **извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године;**
- (3) **15. октобар** - локални орган управе надлежан за финансије доставља **нацрт одлуке о буџету** надлежном извршном органу локалне власти;
- (4) **1. новембар** - надлежни извршни орган локалне власти доставља **предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти;**
- (5) **20. децембар** - скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти;
- (6) **25. децембар** - локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету локалне власти.

Процес израде финансијских планова директних и индиректних корисника буџетских средстава хронолошки се спроводи у две фазе, а то су фаза израде предлога финансијског плана и фаза његовог усвајања након добијања сагласности о одобреним средствима - апропријацијама. **Орган управљања (управни одбор, школски одбор, савет месне заједнице) на нивоу индиректног корисника утврђује предлог финансијског плана, а потом доноси и финансијски план.**

Предлоге својих финансијских планова у достављеним обрасцима корисници средстава буџета општине Кула дужни су да доставе Одељењу за привреду и финансије, **најкасније до 05. октобра 2020. године.**

САДРЖАЈ ЗАХТЕВА БУЏЕТСКОГ КОРИСНИКА – ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

У погледу садржине предлога финансијског плана директних корисника средстава буџета локалне власти сходно се примењују одредбе члана 37. овог закона.

Према измењеном члану 37. став 2. Закона (нове тач. 4) и 5)) предлог средњорочног и финансијског плана директних корисника буџетских средстава обухвата, поред осталог и **програмске информације**. Ставом 5. прописано је да као прилог предлога финансијског плана директни корисници буџетских средстава достављају **Извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године.**

Предлози финансијских планова раде се на једнообразним табелама, које чине саставни део овог упутства, а које ће вам бити прослеђене у електронском облику путем електронске поште.

Предлог за израду финансијског плана за 2021. годину састоји се од:

- Образаца за припрему програмског буџета
- Захтева за додатна средства
- Прегледа плата (месечно)
- Планирана маса средстава за плате за 2021. годину
- Полугодишњег извештаја о учинку програма за 2020. годину
- Прегледа комисија и уговора
- Нацрта плана јавних набавки и Нацрта плана набавки (и наруџбеница) за 2021. годину на прописаним обрасцима

Сви делови треба да садрже **писано образложење** и финансијски исказан захтев, на табелама које су саставни део овог упутства.

Све табеле морају се доставити у штампаном путем писарнице и у електронском облику, на адресу: finansije@kula.rs

Штампане табеле морају имати печат и потпис функционера корисника буџетских средстава. Приликом попуњавања табела треба водити рачуна о следећем:

- Ради уштеде на папиру пре штапања потребно је сакрити све редове и колоне који нису потребни или су без вредности опцијом „Сакриј празне редове“ (никако брисати поља јер ће се збир пореметити).
- Не попуњавају се колоне „Укупно“ нити редови „Укупно“, обзиром да су у ове колоне већ унете формуле за збирове.
- При уношењу износа наводе се само цели динарски износи, **без износа пара**.
- Не уносе се зарези, односно тачке за одвајање хиљада с обзиром да су поља форматирана тако да се ови сепаратори аутоматски додељују по уношењу цифре.
- Ако корисник има више програма, за сваки програм отворити посебан документ. У оквиру истог програма додавати листове за нове програмске активности и пројекте.
- Корисници су у обавези да дефинишу индикаторе и циљеве за све програмске активности и пројекте које спроводе у наредном периоду (по листи униформних индикатора за градове и општине у Републици Србији).

7) НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ИСКАЗАТИ РОДНА АНАЛИЗА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. **До 2021. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти**, сходно члану 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15 и 72/19), путем плана његовог постепеног увођења који доноси орган надлежан за буџет јединице локалне самоуправе. Имајући у виду наведену законску одредбу **потребно је да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план за увођење родно одговорног буџетирања којим ће одредити кориснике буџетских средстава (3-4 буџетска корисника) који ће у својим финансијским плановима дефинисати најмање један родно одговоран циљ и одговарајуће индикаторе** који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца, у оквиру једног или више програма или програмских активности.

Израда **грађанског буџета**, као инструмента за повећање транспарентног исказивања на који начин и у које сврхе се користе јавна средства, представља својеврстан водич за грађане којима треба да се приближе надлежности и начин финансирања послова који се обављају у њиховим општинама и градовима. У циљу информисања и појашњења грађанима о начину трошења и за које сврхе се троше буџетска средства, потребно је да локална власт на једноставан и разумљив начин прикаже свој буџет грађанима са информацијама о буџетским приходима и примањима, расходима и издацима, изворима финансирања, буџетским корисницима и сл. и објави га на својој интернет страници.

8) НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ ИСКАЗАТИ ПРОГРАМСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Програмске информације садрже описе програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду спровођењем програма, програмских активности и пројеката, као и показатеље учинка за праћење постизања

наведених циљева. Неки од дефинисаних циљева, односно показатеља учинка програма, програмске активности или пројекта представљају родно одговорне циљеве, односно родне показатеље којима се приказују и прате планирани доприноси програма, програмске активности или пројекта остваривању родне равноправности (члан 28. став 6. Закона).

Министарство финансија је у сарадњи са СКГО припремило документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних циљева и индикатора који треба у значајној мери да олакша припрему буџета од стране локалних власти и осигура униформност и упоредивост садржине програмских буџета ЈЛС.

Упутство за припрему програмског буџета, са Анексом 5 којим је дефинисана униформна програмска структура за ЈЛС, као и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листа униформних циљева индикатора се може наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs), на сајту СКГО (www.skgo.org), као и на сајту Општине Кула (www.kula.rs).

Корисници су у обавези да у Обрасцима за програмски буџет попуне сва поља са траженим информација у складу са Упутством и програмском активношћу коју спроводе и у складу са Листом униформних циљева и индикатора. Приликом попуњавања програмске структуре буџета **треба се придржавати шифрарника** који се налази у датом Упутству. За примену индикатора потребно је утврдити: **базну (постојећу вредност), циљне вредности за три године, као и извор верификације остварених вредности.**

Слика 1. Изглед Обрасца за програмски буџет са посебним делом за програмске информације

Назив програма:	
Шифра програма:	
Сектор:	
Сврха:	
Основ:	
Опис:	
Назив организационе јединице/Буџетски корисник:	
Одговорно лице за спровођење програма:	

Циљ*	Индикатори**						
	Назив индикатора	Вредност у базној години (2019)	Очекивана вредност у 2020. години	Циљана вредност у 2021. години	Циљана вредност у 2022. години	Циљана вредност у 2023. години	Извор верификације
1							

Дефиниције појмова:

* **Програм** представља скуп мера које корисници буџета спроводе у складу са својим кључним надлежностима и утврђеним средњорочним циљевима. *Програм* се састоји од независних, али тесно повезаних компонената – *програмских активности* и/или *пројеката, активности* и *пројекте* у оквиру програма. *Програм* се утврђује и спроводи од стране једног или више корисника буџета и није временски ограничен.

* **Програмска активност** је текућа делатност корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе достизању циљева програма. Програмске активности се утврђују на основу његових уже дефинисаних надлежности. Могу се односити на: пружање јавне услуге, припрему и доношење нормативних и стратешких аката, рад инспекцијске службе, спровођење мера јавних политика, административну делатност органа и др. Програмска активност мора бити део програма, спроводи се од стране само једног корисника буџета и није временски ограничена.

* **Пројекат** је временски ограничен пословни подухват корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе постизању циљева програма. Може се односити на капитално улагање, унапређење процедуре у јавној администрацији, усавршавање државних службеника и сличне подухвате који доприносе квалитетнијем пружању јавних услуга. Такође, пројекти могу представљати краткорочни инструмент утврђене јавне политике.

* **Сврха програма, програмске активности или пројекта** исказује се описом општих друштвених и/или економских ефеката који треба да се постигну на дужи рок. Тај опис треба да буде кратак, релевантан и уопштен, а не специфичан. Сврха не мора да буде директно мерљива. Најбоље би било да иста сврха важи за све време спровођења програма, програмске активности, односно пројекта.

* **Оснoв програма** укључује информације о правном основу, средњорочном плану и/или стратегији на основу којих су утврђени циљеви програма и програмских активности и пројекта који му припадају.

* **Опис програма, програмске активности или пројекта** укључује образложење кључних активности и услуга које се спроводе, односно пружају.

* **Циљ програма** је специфичан друштвени или економски ефекат – **крајњи исход** који треба остварити у средњем року (3–5 година) спровођењем мера у оквиру програма. Осим мера корисника буџета, на остварење циља програма могу утицати и други фактори. Циљ програма је у складу са средњорочним планом и/или стратешким документима буџетских корисника, као и одговарајућим секторским стратегијама. Кад год је могуће, треба да буде квантитативно изражен.

* **Циљ програмске активности или пројекта** може се односити на **крајњи исход** (одређени друштвени или економски ефекат), али и на непосредне **излазне резултате** који се остварују спровођењем програмске активности или пројекта у краткорочном (1–2 године) или у средњорочном периоду (3–5 година). Излазни резултати су производи или услуге које пружају корисници буџета, које су релевантне за постизање крајњих исхода програмске активности или пројекта. У пракси, већину излазних резултата представљају услуге које корисник буџета пружа грађанима и привреди, као и услуге које пружа другим корисницима буџета или државном сектору у целини.

* Применом **индикатора учинка** обезбеђују се информације о ефективности и ефикасности програма, програмских активности и пројекта. Индикатори учинка се утврђују за циљеве, односно изражавају циљеве на оперативном мерљив начин. Циљ је израз онога *што се настоји постићи*, док се индикатором учинка **мери**, тј. утврђује *да ли се циљ постиже*. Разликују се две врсте индикатора учинка: индикатори исхода и индикатори излазних резултата.

* Применом **индикатора исхода** обезбеђују се информације о крајњем достигнућу програма, програмске активности или пројекта, тј. о оствареној друштвеној или економској промени. Они су посебно значајни за стратешко планирање, усмеравање буџетских средстава и управљање јавним политикама, а истовремено резултати које мере су они који су од највећег интереса за ширу јавност.

* Применом **индикатора излазног резултата** обезбеђују се информације о непосредним производима и услугама који су пружени спровођењем програмске активности или пројекта. Индикатори излазног резултата најчешће мере квантитет, квалитет или ефикасност пружања јавне услуге.

ИЗВЕШТАВАЊЕ О УЧИНКУ ПРОГРАМА

У члану 31. Законом о буџетском систему се наводи да до 1. септембра директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године.

Министарство надлежно за финансије на својој интернет страници објавило је и **Упутство за праћење и извештавање о учинку програма:** (http://www.mfin.gov.rs/UserFiles/File/budzetski%20korisnici/2018/Uputstvo%20za%20pracenje%20i%20izvestavanje%20o%20ucinku_18_5_2017.pdf) којим није само уређена обавеза праћења и извештавања о програмским учинцима, већ се ближе уређује улога и одговорности у праћењу и извештавању, као и начин коришћења информација о учинку приликом израде буџета оба нивоа власти.

Праћење спровођења програма је пословни процес у надлежности корисника буџета у ком се прикупљају, обједињују, анализирају и евидентирају релевантне информације о томе како се програми, односно програмске активности и пројекти као компоненте програма, спроводе у односу на очекиване резултате.

Праћење се усредсређује на редовно прикупљање података о оствареним вредностима показатеља за мерење учинака и поређење остварених и циљних вредности показатеља у дефинисаном периоду. При томе се пружа појашњење евентуалних одступања, односно напредака у достизању циљних вредности.

Праћење даје кључне повратне информације **руководиоцима органа** о томе које се активности спроводе у складу са постављеним циљевима и финансијским планом, а које не. Када се утврде одступања, руководиоци могу да размотре на који начин да коригују спровођење активности или прерасподеле буџетска средства у наредном периоду у циљу остварења бољих резултата

Буџетски корисници на основу праћења спровођења програма израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), као и извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај). **Извештаје достављају локалном органу управе надлежном за финансије, у роковима предвиђеним буџетским календаром.**

Према роковима и садржају извештаја о учинцима прави се разлика између **годишњег извештаја о учинку** који се од стране директних корисника подноси **до 31. марта текуће године за претходну годину, а који садржи:**

- **износе средстава** опредељених по програмима, програмским активностима и пројектима у буџету за завршену фискалну годину, износе утрошених средстава, као и проценат извршења по програмима, програмским активностима и пројектима;
- **преглед циљних и остварених вредности показатеља учинка** у завршеној фискалној години којима се прати напредак у остварењу циљева програма, програмских активности и пројеката, као и образложење значајних одступања између циљних и остварених вредности;
- **образложење** спровођења програма, програмских активности и пројекта у односу на постављене циљеве и опредељена, односно утрошена средства;

и полугодишњег извештаја о учинку који се од стране директних корисника подноси **најкасније до 1. септембра за првих шест месеци текуће године, а који садржи:**

- **износе средстава** планираних за реализацију у првих шест месеци текуће фискалне године по програмима, програмским активностима и пројектима, износе средстава утрошених у првих шест месеци, као и проценат извршења по програмима, програмским активностима и пројектима;
- **преглед годишњих циљних вредности показатеља учинка**, као и вредности показатеља остварене у првих шест месеци у случајевима у којима је могуће и релевантно пратити вредности на полугодишњем нивоу;
- **образложење** спровођења програмских активности и пројекта у односу на постављене циљеве и планирана, односно утрошена средства у првих шест месеци.

Информације о учинку оствареном у првих шест месеци текуће године представљају прилог предлогу финансијског плана корисника буџета за наредну годину. На тај начин је омогућено да се одлука о расподели буџетских средстава за наредну годину доноси и на основу постигнутих резултата и потрошње у текућем циклусу.

Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

Одговорна лица свих буџетских корисника су дужна да сходно Закону о буџетском систему, поступе по овом упутству. Служба надлежна за израду буџета ће поштовати крајњи рок за доношење буџета, тако да се неблаговремено достављени предлози финансијских планова неће моћи разматрати.

За непоштовање буџетских ограничења и садржаја буџетског захтева, као и рокова за израду и достављање захтева, предвиђене су санкције у складу са чланом 103. Закона о буџетском систему

За све додатне информације и упутства, можете се обратити Одељењу за привреду и финансије Општинске управе општине Кула (Одсек за буџет).

Прилози: обрасци за подношење предлога финансијских планова